

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ХАРКІВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ імені В.Н. КАРАЗІНА
ННІ «Каразінський інститут міжнародних відносин та туристичного бізнесу»
Кафедра міжнародних економічних відносин та логістики

ЗАТВЕРДЖУЮ:

Директор ННІ «Каразінський
інститут міжнародних відносин та
туристичного бізнесу» Харківського
національного

університету імені В.Н. Каразіна

Микола ПИСАРЕВСЬКИЙ
12.09.2025 р.

ПРОГРАМА СПІВБЕСІДИ

(з метою визначення здатності успішно виконати освітню програму)
для осіб, що поновлюються / переводяться на навчання за
освітньою програмою «Міжнародні економічні відносини»

Харків 2025

ПОЯСНЮВАЛЬНА ЗАПИСКА

Програма співбесіди складена для осіб, які поновлюються або переводяться на навчання за освітньою програмою «Міжнародні економічні відносини».

Укладачі програми: к.е.н., доц. Григорова-Беренда Л.І., д.е.н., доц. Зайцева А.С., к.г.н., доц. Ханова О.В.

Предметом знань, необхідних для поновлення/переведення на навчання за освітньою програмою «Міжнародні економічні відносини» є змістовна та структурна сутність понять «економіка» та «міжнародні економічні відносини».

Особи, які планують поновлення/переведення на навчання за освітньою програмою «Міжнародні економічні відносини», повинні знати:

1. визначення понять: фактори виробництва, світова економіка, міжнародні економічні відносини, міжнародний поділ праці, складові світогосподарських процесів, інтернаціоналізація господарської діяльності, транснаціоналізація, міжнародна економічна інтеграція, глобалізація, інновація, інвестиції і інші;
2. основні економічні закони, закономірності, принципи, за якими розвивається світова та національна економіки;
3. основні складові міжнародної системи національних розрахунків - ВВП, ВНП, НД та інші;
4. головні риси сучасного розвитку світового господарства, національної економіки України та провідних країн світу.

Порядок створення, організації та роботи комісії з проведення співбесіди (з метою визначення здатності успішно виконати освітню програму для осіб, що поновлюються/переводяться на навчання), регламентується вимогами Положення про організацію освітнього процесу Харківського національного університету імені В.Н.Каразіна.

Питання до співбесіди

1. Міжнародна система національних розрахунків. ВВП. ВНП. Номінальний і реальний ВВП, ВВП за паритетом купівельної спроможності. Національний доход (НД)
2. Методика обчислення ВВП.
3. Природно-ресурсний потенціал та його структура.
4. Суспільний лад країни та її економічна система. Визначення світової економічної системи.
5. Система світового господарства, його галузева, функціональна і територіальна структури.
6. Міжнародні відносини, їх види. Міжнародні економічні відносини, їх основні форми.
7. Географічний та міжнародний поділ праці: види, форми, сучасні тенденції.
8. Експортний потенціал України.
9. Європейський вибір України: сутність, перспективи.
10. Інвестиції і їх роль у світогосподарських процесах.
11. Інновації і ноу-хау в світогосподарських процесах.
12. Сутність процесу міжнародної економічної інтеграції, її рівні.
13. Світова інфраструктура, і її видовий склад, тенденції розвитку і розміщення.
14. Міжнародний туризм та його види. Сучасна географія.
15. Індустриальний, аграрні сектори, сектор послуг у структурі світового господарства та національних економіках країн світу.
16. Спеціалізація і кооперування в міжнародних економічних зв'язках.
17. Фактори виробництва України, їх вплив на спеціалізацію країни в системі міжнародного поділу праці.
18. Природно-ресурсний потенціал (ПРП) України, його компонентна структура.
19. Транспорт і його роль у світогосподарських процесах.
20. Міжнародна сфера послуг, місце й значення в ній України.
21. Міжнародний науково-технічний обмін у глобальній економіці.
22. Глобальна конкуренція та міжнародна конкурентоспроможність.
23. Теорія та практика сучасної міжнародної торгівлі.
24. Види і форми міжнародної торгівлі.
25. Система регулювання міжнародної торгівлі у глобальній економіці.
26. Світова валютно-фінансова система.
27. Міжнародні кредитні відносини.
28. Сучасна типологія країн світу. Основні типи країн світу та їх місце у світовій економіці.
29. Економічний розвиток і економічне зростання. Складові економічного розвитку.
30. Закономірності, що діють у розвитку і розміщенні світового господарства.

31. Найважливіші фактори конкурентоспроможності національних економік.
32. Світова промисловість, її галузева структура і розміщення по типам країн світу.
33. Видобувна промисловість світу: особливості розвитку та розміщення, тенденції.
34. Паливно-енергетична промисловість світу.
35. Чорна металургія світу: особливості розвитку та розміщення, тенденції.
36. Машинобудування світу: особливості розвитку та розміщення, тенденції.
37. Структура АПК, відміни за країнами світу, тенденції.
38. Сільськогосподарське виробництво. Особливості розвитку та розміщення.
39. Продовольча проблема світу: причини, стан, шляхи вирішення.
40. Професійне призначення фахівців з міжнародних економічних відносин.

Критерії оцінювання

Відповідь оцінюється за наступною шкалою:

Оцінка	Бал	Пояснення
здатний	100	повна та вірна відповідь на два питання, наведені приклади
	85	вірні, але неповні відповіді на два питання, відсутні вірні приклади
	75	вірні, але неповні відповіді на два питання, наявні незначні помилки у відповідях, приклади відсутні або невірні
	60	вірна й повна відповідь на одне з питань, неповна та/або з помилками відповідь на друге питання
	50	вірна й повна відповідь на одне з питань
нездатний	40	невірна відповідь на два питання
	20	невірна відповідь на одне питання
	0	відповідь відсутня

Рекомендована література

1. Голіков А.П. Вступ до спеціальності «Міжнародні економічні відносини»: навчальний посібник / А.П. Голіков, Н.А. Казакова. – Х.: ХНУ імені В.Н. Каразіна, 2016. – 116 с.
2. Міжнародні економічні відносини: підручник / за ред. А.П. Голікова, О.А. Довгаль. – Х.: ХНУ імені В.Н. Каразіна, 2015. – 464 с.
3. Світова економіка: навчальний посібник / за ред. Фомішиної В.М. – Одеса: ОЛДІ-ПЛЮС, 2021. – 612 с.
4. Світова економіка: підручник / за ред. А.П Голікова, О.А. Довгаль – Х.: ХНУ імені В.Н. Каразіна, 2015. – 268 с.
5. Світова економіка: підручник / за ред. О.І. Шниркова, В.І. Мазуренка, О.І. Рогача. К.: ВПЦ «Київський університет», 2018. - 616 с.
6. Сидоров О. А., Фісуненко Н. О., Альошина Т. В. Світова економіка та міжнародні економічні відносини: підручник; кол. авторів; за заг. ред. д.е.н. Фісуненко П. А. – Дніпро: Арт-Прес, 2023 – 400 с.

Програму схвалено:

на засіданні кафедри міжнародних економічних відносин та логістики, протокол № 11 від 14.01.2025.

Програму погоджено:

на засіданні науково-методичної комісії ННІ «Каразінський інститут міжнародних відносин та туристичного бізнесу», протокол № 8 від 21.01.2025.

Завідувач кафедри міжнародних економічних
відносин та логістики

Анна ЗАЙЦЕВА

Голова науково-методичної комісії
ННІ «Каразінський інститут міжнародних
відносин та туристичного бізнесу»

Ганна ПАНАСЕНКО